

Широківська
об'єднана територіальна
грумада

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

2020 рік

Підготовка та друк цього видання стали можливими в рамках реалізації проекту «Децентралізація приносить прозорість та ефективність в медицині та освіті (ДІЕМО)». Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору уряду Сполучених Штатів.

“

«Розуміння бюджетного процесу дозволить жителям громади знати, звідки беруться кошти та на що витрачаються. Прозорість та доступність викладеної інформації про бюджет для громадян потрібні ще й для того, щоб позбутися стереотипної думки у населення про корупцію та розкрадання коштів місцевою владою. Відтак ця брошура дозволить нам вести фінансовий діалог між владою та жителями простою мовою, зрозумілою кожному.»

”

Людмила Нічіпорчук

начальник відділу фінансів, економічного розвитку, інвестицій та регуляторної діяльності Широківської громади

Бюджет для громадян - це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет.

Основна **мета** бюджету для громадян - це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

**Зустрічаються незнайомі терміни?
Подивись сторінки 3 та 4
«Бюджетний словничок»**

БЮДЖЕТНИЙ СЛОВНИЧОК

ДОТАЦІЇ - кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД - це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД - це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ - кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проєктів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ СЛОВНИЧОК

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ - це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратить. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ - кошти, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

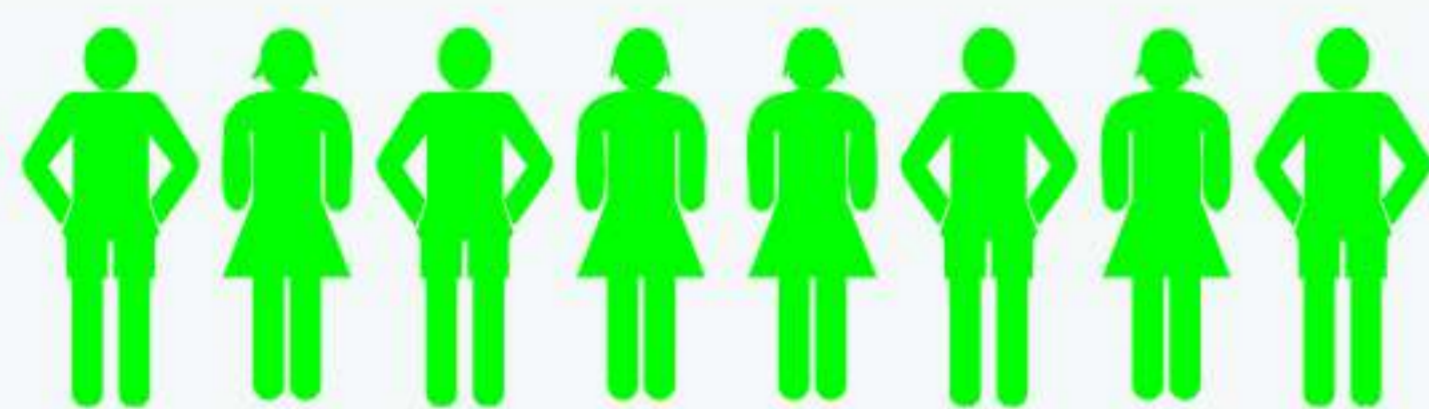
ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ - кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

ТРАНСФЕРТИ - це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

СУБВЕНЦІЇ - кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій: інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

Люди нашої громади

Працездатних 6 459 осіб

12 862
мешканці

Середній показник зареєстрованого
безробіття по селах
29,4%.

Де працюють люди в
нашій громаді за галузями

Сільське господарство: **1400** осіб
(40% працевлаштованого населення)

Промисловість: **300** осіб

Заклади освіти громади **6**

Августинівський, Відраднівський,
Володимирівський,
Широківський заклади
загальної середньої освіти,
Лукашівський навчально-виховний комплекс,
Петропільський опорний заклад загальної
середньої освіти.

Дороги нашої громади
потребують капітального ремонту
118 км
потребують поточного ремонту
71 км

*(!) Не всі дороги перебувають на балансі
громади

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

Медичні заклади громади

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги «Сімейний лікар». Йому підпорядковані:

5 амбулаторій загальної практики (Відрадненська, Володимирівська, Лукашівська, Петропільська, а також амбулаторія №1 загальної практики-сімейної медицини в м. Запоріжжі);

2 фельдшерсько-акушерські пункти (Августинівський, Широківський);

2 фельдшерські пункти (у селах Веселе, Дніпрельстан, Зеленопілля).

Земля нашої громади

Агropідприємства обробляють 16 561 га землі (45,93% загальної площі земель громади).

ТОВ «Александр-агро», ТОВ «Сонячне 2007»,

ТОВ «НАІ», ТОВ «Оріс-нива», ПП «АФ «Славутич», ФГ «Марія»

Селянські (фермерські) господарства **3 321,02 га**

Особисті підсобні господарства близько **871 га.**

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ КОШТИ

Основним бюджетонаповнюючим джерелом доходу громади є податок на доходи фізичних осіб (ПДФО). Його питома вага є найбільшою в місцевому бюджеті та складає 45,7% у загальній сумі власних надходжень. Інші значні бюджетонаповнюючі податки місцевого бюджету ОТГ:

- * Акцизний податок - 17,4%
- * Податок на майно - 13,4%
- * Єдиний податок - 22,6%

Власні доходи
68 107,6

Трансферти
27 262,3

Доходи
громади.2020 р.
тис.грн

Всього: 95 369,9

Освітня субвенція

22 614,7

Медична субвенція

2 020,5

Субвенція на надання підтримки особам з особливими освітніми потребами

644,3

Дотація з місцевого бюджету на утримання закладів освіти та охорони здоров'я

1 282,8

Інші субвенції

700,0

Всього

27 262,3

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ КОШТИ

Власні доходи громади
тис. грн

Податкові надходження (всього) 67 689,9

Податок на доходи фізичних осіб	31 153,0
Податок на прибуток підприємств	170,6
Акцизний податок	11 820,0
Рентна плата	1,3
Податок на майно	9 120,5
Єдиний податок	15 409,5
Екологічний податок	15,0

Неподаткові надходження (всього) 345,7

Доходи від власності та підприємницької діяльності	41,0
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	249,7
Власні надходження бюджетних установ	55,0

Інші 72,0

Всього 68 107,6

НА ЩО ВИТРАЧАЮТЬСЯ КОШТИ З БЮДЖЕТУ

Структура видатків з бюджету тис. грн

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ

тис. грн

Освіта всього:..... 41 248,1

на оплату праці 31 618,2

на оплату енергоносіїв..... 3 643,7

інші видатки 5 986,2

Охорона здоров'я всього: 5 011,7

на оплату праці 523,1

на оплату енергоносіїв 549,2

інші видатки 3 939,4

Управління громадою всього: 19 475,6

на оплату праці 17 593,7

на оплату енергоносіїв 507,4

інші видатки 1 374,5

Бюджет розвитку громади

В 2020 році весь бюджет розвитку спрямований на реконструкцію мережі вуличного освітлення сіл громади та складає

2 483,6 тис. грн

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ

(людей)

Заклад освіти	Кількість учнів та вихованців	Кількість педагогічних працівників	Кількість іншого персоналу
Августинівський ЗЗСО	134	23	13
Відраднівський ЗЗСО	169	32	19
Володимирівський ЗЗСО "Успіх"	289	29	20
Лукашівський НВК "ЗНЗ-ЗДО"	177	27	11
Петропільський ОЗЗСО	184	24	18
Широківський ЗЗСО	181	28	14

ВИДАТКИ НА ЗАКЛАДИ ОСВІТИ

Заклад освіти	Кількість учнів та вихованців	Всього видатків на заклад, тис.грн.	Видатки на одного учня на рік, тис.грн
Августинівський ЗЗСО	134	5 638,5	42,1
Відраднівський ЗЗСО	169	6 505,3	38,5
Володимирівський ЗЗСО "Успіх"	289	7 881,7	27,3
Лукашівський НВК "ЗНЗ-ЗДО"	177	6 436,5	36,4
Петропільський ОЗЗСО	184	8 400,3	45,7
Широківський ЗЗСО	181	6 385,8	35,3
Всього	1134	41 248,1	36,4

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

(тис. грн)

Назва установи	Всього витрат	Оплата праці	Оплата комунальних послуг
----------------	---------------	--------------	---------------------------

КП "ЦПМСД "Сімейний лікар"	5 011,7	523,1	549,2
-------------------------------	---------	-------	-------

Забезпечення лікарськими засобами

199,0

Інші поточні видатки **3 636,4**

Кошти, необхідні для закупівлі лікарських засобів (за рахунок місцевого бюджету)

398,0

Передбачені в місцевому бюджеті кошти **199,0**

Придбання комп'ютерного обладнання

104,0

ПРОЄКТИ «Громадського бюджету»

Громадський бюджет - частина коштів бюджету громади, щодо якої мешканці громади надають пропозиції, як покращити свій населений пункт чи вулицю, шляхом написання та подання проєктів у визначені строки, та обирають найкращі із запропонованих, голосуючи за них. Реалізація проєктів - переможців фінансується з бюджету громади у наступному за проведенням конкурсу році.

Розмір громадського бюджету у 2020 році складає **500 000 грн.**

На конкурс було подано **16** проєктів.

У голосуванні за проєкти взяли участь **1907** жителів,

тобто майже **15%** населення.

Перелік проєктів - переможців конкурсу:

1. КРАЇНА МРІЙ у парковій зоні села Лукашеве

2. Розвиток дитячої та юнацької творчості «Вмілі ручки»

3. Підвищення культурно-просвітницького рівня та соціальної

адаптації людей поважного віку Широківської громади

4. Зона для відпочинку, фотозона «Я люблю Сонячне»

5. Створення громадського простору в с.Дніпрельстан

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ ГРОМАДУ

На період до 2022 року є актуальним наступне визначення стратегічного бачення майбутнього з досягненням таких стратегічних цілей

Стратегічна ціль No. 1

Зростання економічної спроможності громади.

- * Створення умов для залучення інвестицій і розвитку сучасних виробничих підприємств.
- * Збільшення можливостей для розвитку малого і середнього бізнесу.
- * Підвищення туристичної привабливості території.

Стратегічна ціль No. 2

Підвищення якості життя мешканців громади.

- * Розвиток комунальної і транспортної інфраструктури.
- * Покращення умов надання послуг у сфері культури і дозвілля.
- * Соціалізація та інтеграція людей з інвалідністю.
- * Підвищення привабливості громади для молоді та сімей.
- * Розвиток громадської активності.

Стратегічна ціль No. 3

Покращення послуг, які надаються в громаді.

- * Покращення якості освітньої галузі.
- * Покращення якості медичного обслуговування.
- * Покращення якості соціальних послуг.
- * Покращення якості надання адміністративних послуг.

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ БЮДЖЕТНИЙ РІК

Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на п'ять стадій:

- * складання прогнозу бюджету,
- * складання проекту бюджету,
- * розгляд проекту бюджету та його затвердження,
- * виконання прийнятого бюджету,
- * звітування про результати виконання бюджету за рік.

Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Опис стадій бюджетного процесу

Складання прогнозу бюджету.

Прогноз бюджету робиться на 3 роки - плановий (тобто той, на який плануємо) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратяться кошти з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету.

На цій стадії подаються розрахунки міжбюджетних трансфертів, а розпорядники бюджетних коштів (виконавчий комітет) розробляють та подають бюджетні запити. На основі отриманих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів фінансовий орган громади розробляє проект рішення про місцевий бюджет. Підготовлений проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ БЮДЖЕТНИЙ РІК

Розгляд та затвердження бюджету.

Проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії сільської ради, яка відповідає за питання бюджету та фінансів. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект розглядається та затверджується вже на сесії сільської ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше 25 грудня. Після прийняття, рішення про бюджет оприлюднюється на сайті ради.

Виконання бюджету.

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру - від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету.

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

Як долучитися до бюджетного процесу?

Липень-вересень

№. 1. Складання прогнозу бюджету

- Подати пропозиції до фінвідділу громади - контакти дивіться на сторінці 19;
- Взяти участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

Травень-жовтень

№. 2. Складання проекту бюджету

- Подати пропозиції до бюджету депутатам;
- Направити пропозиції до сільської ради та її виконавчого комітету;
- Взяти участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

Листопад-25 грудня

№. 3. Розгляд та прийняття бюджету

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

Січень-грудень

№.4 Виконання бюджету

- Подати проект на конкурс «Бюджету участі».
- Брати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі (у разі запровадження «Бюджету участі у громаді»);
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій сільської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

Січень-15 березня

№. 5 Звітування про виконання бюджету

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесію, на якій затверджується звіт про виконання бюджету;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету.

Контактна інформація

Письмові пропозиції щодо бюджету громади
Ви можете подати до

Широківської сільської ради:

69089, м.Запоріжжя,
вулиця Героїв 37-го батальйону, 137

Телефон гарячої лінії: 286-21-21

Широківська сільська рада,
Запорізький район, Запорізька область
Електронна пошта: shyroke.otg@gmail.com

Телефон: +380612236210 (факс)

Сайт Широківської громади: shyroke.org.ua
Facebook: www.facebook.com/shyroke.org.ua

